

تأثیر مداخله آموزشی بر میزان کیفیت زندگی بیماران دیابتی نوع ۲

مراجعة کننده به مرکز تحقیقات دیابت یزد

محمد حسین باقیانی مقدم^۱ - محمد افخمی اردکانی^۲

چکیده

زمینه و هدف: شیوع دیابت در ایران و کشورهای در حال توسعه در حال افزایش است و شیوع آن ۴/۵-۴٪ و در جمعیت بالای ۳۰ سال بیش از ۱۴٪ می باشد. کیفیت زندگی بیماران دیابتی از اهمیت ویژه ای برخوردار است، بر این اساس مطالعه حاضر با هدف تأثیر مداخله آموزشی بر میزان کیفیت زندگی بیماران دیابتی نوع ۲ انجام شد.

روش تحقیق: در این مطالعه نیمه تجربی (مداخله ای)، ۱۲۰ نفر از بیماران دیابتی نوع ۲ که در مرکز تحقیقات دیابت یزد پرونده داشتند و سن آنها بین ۲۵-۷۵ سال بود، به صورت تصادفی انتخاب شدند و مورد مطالعه قرار گرفتند، اطلاعات از طریق پرسشنامه استاندارد SF-20 و به روش مصاحبه جمع آوری گردید. نمونه ها به دو گروه ۶۰ نفری تقسیم شدند که به گروه آزمون در دو جلسه به روش سخنرانی و بحث گروهی، آموزش داده شد. پس از گذشت دو ماه، مجدداً از هر دو گروه با همان پرسشنامه و همان سؤالات اطلاعات لازم جمع آوری و داده ها در دو نوبت بین گروه آزمون و شاهد قبل و بعد از آموزش مقایسه گردید. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمونهای ANOVA، t و t زوجی در سطح معنی داری $P \leq 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: میانگین سالیانه ابتلا به دیابت نمونه ها $9/87 \pm 7/19$ سال بود، به طور کلی کیفیت زندگی در ۳۲/۴۶٪ از بیماران ضعیف، در ۳۲/۴۶٪ متوسط و در ۳۵/۰۸٪ خوب بود. بین شغل، جنس، سواد و داشتن و نداشتن عوارض رتینوپاتی و نوروپاتی با کیفیت زندگی در گروه آزمون، قبل و بعد از مداخله از نظر آماری رابطه معنی داری مشاهده شد ($P < 0/017$) ولی در گروه شاهد بین متغیرهای فوق و کیفیت زندگی قبل و بعد از مداخله رابطه معنی دار آماری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: بهترین راه برای کاهش عوارض دیابت و افزایش کیفیت زندگی آنها، آموزش است که هزینه زیادی در بر نداشته و برای تمام بیماران قابل اجرا می باشد. بیماران در هر شرایطی می توانند با آموزش و به خصوص با استفاده از یک پرسشنامه استاندارد مانند SF-20 که نیازهای آموزشی بیماران را مشخص می نماید، از بروز عوارض دیابت در خود جلوگیری نمایند.

کلید واژه ها: کیفیت زندگی؛ دیابت نوع ۲؛ SF-20

افق دانش؛ مجله دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی گناباد (دوره ۱۳؛ شماره ۴؛ زمستان سال ۱۳۸۶)

دریافت: ۱۳۸۶/۱۱/۲۵ اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۳/۲۸ پذیرش: ۱۳۸۷/۴/۱۱

۱- نویسنده مسؤول؛ دانشیار گروه آموزشی خدمات بهداشتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

آدرس: یزد- بلوار دانشجو- دانشکده بهداشت- گروه خدمات بهداشتی

تلفن: ۰۳۵۱-۶۲۳۸۶۲۶ نمابر: ۰۳۵۱-۸۲۳۸۵۵۵ پست الکترونیک: baghianimoghadam@yahoo.com

۲- فوق تخصص بیماریهای غدد درون ریز و متابولیسم، دانشیار گروه آموزشی داخلی و عضو مرکز تحقیقات دیابت دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد